

بازتاب جهانی شکست مذاکرات وین

یکشنبه 28 اردیبهشت 1393 - 07:24

پایان بی‌نتیجه مذاکرات سه روزه وین 4 بدون صدور بیانیه و کنفرانس خبری مشترک و موکول شدن ادامه مذاکرات به زمانی دیگر که احتمالاً در اواخر خردادماه خواهد بود بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها و خبرگزاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی داشت.

پایان بی‌نتیجه مذاکرات سه روزه وین 4 بدون صدور بیانیه و کنفرانس خبری مشترک و موکول شدن ادامه مذاکرات به زمانی دیگر که احتمالاً در اواخر خردادماه خواهد بود بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها و خبرگزاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی داشت.

ایران و گروه 5+1 از صبح چهارشنبه مذاکرات سخت، فشرده و نفس‌گیر خود را برای نگارش متن توافق نهایی در حالی آغاز کردند که به گفته دیپلمات‌های حاضر در وین و از جمله عباس عراقچی موارد اختلافی بین دو طرف بسیار زیاد بود. با پافشاری طرفین در مواضع خود و به گفته یک مقام آگاه ایرانی در وین، زیاده‌خواهی طرف غربی مذاکرات را به بن‌بست کشاند.

بن‌بست مذاکرات وین 4 که عراقچی در کنفرانس خبری جمعه شب خود ترجیح داد اسم شکست را روی آن نگذارد بازتاب‌های بسیار گسترده‌ای در رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی داشت.

نکته قابل توجه در این بازتاب‌های رسانه‌ای، اعتراف آشکار و تلویحی آنان به این مسئله است که آنچه مذاکرات وین 4 را به بن‌بست کشاند، زیاده‌خواهی طرف غربی بود.

نشریه آمریکایی اکونومیست در گزارش خود در این زمینه نوشت: برخی گمان می‌کردند که این مذاکرات می‌تواند به امضای توافق هسته‌ای در روز 20 ژوئیه بیانجامد. این در شرایطی است که برای نیل به این مقصود باید برخی اختلافات بزرگ میان دو طرف از بین برود، اگرچه برخی انعطاف‌پذیری‌ها از سوی نمایندگان ایران باعث بروز امیدواری‌هایی در این زمینه شده است، مسئله‌ای که با روش‌های قبلی کاملاً در تضاد است.

اکونومیست در ادامه نوشت: نمایندگان آژانس از اینکه هنوز نتوانسته‌اند به سایت پارچین دسترسی داشته باشند، ناراضی هستند و این مسئله می‌تواند یکی از علل ایجاد وقفه در موفقیت مذاکرات از سوی غربی‌ها قلمداد شود. اما گری سیمور، مشاور سابق باراک اوباما در امور کنترل تسلیحات در این باره سه اختلاف عمده میان غرب و ایران را تشریح می‌کند که همچنان باقی مانده است. زمان دستیابی به توافق، میزان ظرفیت غنی‌سازی اورانیوم، توسط ایران و نحوه برداشتن تحریم‌های ضدایرانی از سوی غرب.

اختلاف میان دو طرف در هر سه زمینه بسیار گسترده است و کنگره آمریکا نسبت به مسئله دادن حق غنی‌سازی به ایران براساس قوانین ان‌پی‌تی تردید دارد و مدعی است که تنها بخش محدودی از سانتریفیوژهای ایرانی به تعداد سه تا چهار هزار عدد باید فعال بمانند. اما ایران می‌خواهد تمام 19 هزار سانتریفیوژ خود را فعال باقی نگه دارد.

اما از نظر سیمور، خواسته دولت اوباما این است که زمان مورد نظر از دید آمریکایی‌ها برای دستیابی ایران به سلاح اتمی از دو ماه به شش تا 12 ماه افزایش یابد، چیزی که مقامات آمریکا غیرممکن است از آن کوتاه ببینند. غرب به دنبال توافقی با ایران است که 10 تا 20 سال معتبر باشد و ایران معتقد است که این توافق باید حداکثر پنج ساله باشد و پس از آن با این کشور به عنوان یک عضو عادی ان‌پی‌تی رفتار شود.

اکونومیست در پایان نوشت: در نهایت اینکه اختلافات ایران و آمریکا بر سر برداشتن تحریم‌ها در این زمینه است که ایران معتقد است باید تحریم‌ها به محض دستیابی به توافق برداشته شود، این مسئله ممکن است از سوی اتحادیه اروپا و سازمان ملل پذیرفته شود، اما آمریکا آن را نخواهد پذیرفت، بهترین پیشنهادی که اوباما می‌تواند ارائه دهد، تعلیق تحریم‌ها به طور نامحدود است، اما وی نمی‌تواند این اقدام را بدون حمایت کنگره انجام دهد. به هر حال غرب پیشنهاد خواهد داد که تسهیل تحریم‌ها را در نظر داشته باشد تا ایران به تعهدات خود عمل کند.

برنامه موشکی و غنی‌سازی محور اختلافات

آسوشیتدپرس هم در گزارشی از وین نوشت: گفت‌وگوها درباره برنامه هسته‌ای ایران روز جمعه متوقف شد. توقف این گفت‌وگوها باعث شد پیشرفت‌های پیشین و امیدهای ایجاد شده تحت‌الشعاع قرار گیرد.

این خبرگزاری افزود: اختلافات موجود میان ایران و گروه پنج به علاوه یک حول محور میزان و درجه غنی‌سازی اورانیوم متمرکز است. دو طرف همچنین در خصوص شمار دیگری از فعالیت‌های هسته‌ای با یکدیگر اختلاف دارند. از دیگر موارد اختلاف بین دو طرف می‌توان به اختلافات بر سر توانمندی‌های موشکی جمهوری اسلامی اشاره کرد.

نیویورک تایمز هم در گزارشی به قلم «استیون ارلنگر» نوشت: آخرین دور مذاکرات ایران و شش قدرت جهانی روز جمعه بدون نتیجه پایان یافت و طرفین پیشرفت این نشست را بسیار کند توصیف کردند.

این روزنامه آمریکایی با بازتاب سخنان عراقچی و یک مقام آمریکایی نوشت: دو طرف تنها تا 20 ژوئیه (29 تیر) مهلت دارند تا اختلافات خود را حل کنند و به توافق برسند.

به گزارش باشگاه خبرنگاران روزنامه لس‌آنجلس تایمز چاپ آمریکا هم در تحلیلی به قلم «پاول ریشتر» نوشت: گفت‌وگوهای وین درباره برنامه هسته‌ای ایران در حالی پایان یافت که دیپلمات‌های غربی روز جمعه اذعان کردند کمتر از آنچه انتظار داشتند در مذاکرات پیشرفت حاصل شده است.

روزنامه آلمانی «اشپیگل» نیز خبر بی‌نتیجه بودن مذاکرات هسته‌ای ایران و 1+5 را تیتراژ اول اخبار صبح دیروز خود قرار داد و نوشت: اختلافات اساسی در میان هیئت‌های مذاکره‌کننده وین باعث شد تا گفت‌وگوها پیرامون برنامه اتمی ایران فعلاً بی‌نتیجه خاتمه یابد اما طرفین هنوز هم قصد عقب‌نشینی ندارند. منابع آگاه پس از پشت سر گذاشتن سه روز فشرده، دیروز جمعه اعلام کردند که «موفقیت خاصی» به دست نیامده است. این گفته عباس عراقچی به تلویزیون رسمی ایران، یادآور پیش‌بینی ایالات متحده آمریکا از این گفت‌وگوها و وجود اختلاف‌نظرهای جدی میان دو طرف بود.

رویترز هم در گزارشی نوشت: مقامات ایران و غربی در پایان نشست وین اعلام کردند این مذاکرات پیشرفت چندانی نداشته و بدین ترتیب احتمال دستیابی به پیش‌نویس توافق تا ضرب‌الاجل 20 ژوئیه را کم‌رنگ کردند، این در حالیست که فرصت آنها برای تدوین پیش‌نویس توافق کوتاه است.

رویترز افزود: پس از سه ماه، طرفین قصد داشتند تدوین پیش‌نویس توافق جامع را آغاز کنند که تلاش آنها در این زمینه شکست خورد.

خبرگزاری فرانسه نیز گزارش داد: مذاکره‌کنندگان تلاش می‌کنند به توافق پیچیده و پایداری دست یابند که در مقابل لغو تحریم‌ها تا قبل از 20 ژوئیه یعنی پایان ضرب‌الاجل توافق موقت اولیه در ماه سپتامبر، برنامه هسته‌ای ایران را مهار کند. شکست این مذاکرات می‌تواند پیامدهای پرمخاطره‌ای در پی داشته باشد. بزرگترین مسئله و مهمترین نکته در مذاکرات، غنی‌سازی اورانیوم است.

شبکه تلویزیونی العربیه هم گزارش داد: ایران با گفت‌وگو درباره توان موشکی خود در وین به شدت مخالفت کرد. «نورالدین الفریضی» خبرنگار این شبکه در وین درباره روند مذاکرات هسته‌ای و در پاسخ به این پرسش که آیا در این دور از مذاکرات پیشرفتی حاصل شده است، گفت: درست است که بگوئیم این مذاکرات در گام‌های نخست خود قرار دارد و به هیچ پیشرفتی نرسیده است و نرسیدن به این پیشرفت به دلیل موضوعات پیچیده است. همان طور که مقامات غربی تأکید می‌کنند همچنان اختلاف نظر شدیدی وجود دارد. ایران و گروه پنج به علاوه یک اختلاف نظر شدیدی درباره حجم برنامه هسته‌ای این کشور دارند. ایرانی‌ها همچنین با گفت‌وگو درباره توان موشکی بالستیک خود به شدت مخالفت کردند.

وال‌استریت ژورنال: گفت‌وگوهای ایران

به لحظه دشوار رسیده است

پایگاه اینترنتی روزنامه وال‌استریت ژورنال چاپ آمریکا، نیز روز شنبه در مقاله‌ای به قلم لارنس نورمن از وین نوشت: یکی از مقامات ارشد آمریکایی روز جمعه گفت: پس از سه روز گفت‌وگو در پایتخت اتریش، مذاکرات درباره توافق جامع برای پایان دادن به نگرانی‌ها درباره برنامه هسته‌ای تهران، به لحظه‌ای دشوار برخورد کرد.

این منبع افزود: در حالی که هر دو طرف تلاش دارند تا پیش از فرا رسیدن موعد 20 ژوئیه، به توافق جامع دست یابند، مقامات ایرانی و غربی ساعات گفت‌وگوهای سخت و پیشرفت ناچیز را در وین توصیف کردند. مقامات غربی در این خصوص گفتند که از انعطاف‌ناپذیری ایران دلسرد شده‌اند.

این منبع افزود: پیش از دور اخیر مذاکرات وین، انتظارات مثبت، زیاد شده بود و مذاکره‌کنندگان خوشبین بودند که بتوانند خطوط کلی پیش‌نویس توافق جامع را در این دور از گفت‌وگوها ترسیم کنند.

براساس گزارش وال‌استریت یک دیپلمات غربی از ایران خواست بیش از پیش از خود «واقع‌بینی» نشان دهد، زیرا ما در رابطه با موضوعات کلیدی، انتظار اندکی انعطاف‌پذیری از طرف آنان (مذاکره‌کنندگان ایرانی) داشتیم!

وی افزود: البته صحیح است که شکاف‌های عظیمی میان دو طرف هنوز باقی مانده است.